

povolán do služby také v den klidu nebo mimo pracovní hodiny, začej mu přísluší zvláštní odměna, jejíž výši stanoví obecní rada tak, by činila nejméně tolik, kolik připadá z požitků zřízení na normální pracovní hodiny (§ 11 odst. VIII. zák. čís. 16/20). Služební pragmatika obsahuje sice ve příčině podúředníků a sluhů v odstavci třetím Šu 159 ustanovení, že při jednotlivých kategoriích, jež nekonají služby kancelářské, vyplývá doba služební z té které služby a že se má upravit příslušnou instrukcí služební, leč, je-li rozřešena otázka, že ustanovení zákona čís. 91/18 platí i pro školní topiče, směla by se úprava doby služební pro topiče stát jen v souladu s tímto zákonem, jehož předpisy jsou, jak níže bude doličeno, rázu velícího. To platí jmenovitě o předpisech §§ 6 a 7 stanovících, že veškeré práce tam uvedené jako práce přes čas musí býti zvláště placeny. Není ovšem zásadně vyloučeno, by za práce přes osmihodinnou dobu pracovní nebyla smluvena zvláštní úhrnná odměna, avšak že se tak stalo v souzeném případě, nebylo stranou žalovanou tvrzeno, Úvahy nižších soudů o tom, zda se žalobce výslovně nebo mlčky vzdal nároku na zvláštní odměnu za práce přes osmihodinnou dobu pracovní, byly dle názoru soudu dovolacího celkem zbytečny, poněvadž se zaměstnanec takového nároku platně ani vzdáti nemůže. Podle zákona čís. 91/18 pracovní doba nesmí trvati zásadně déle než 8 hodin (§ 1), obcházení tohoto předpisu je zakázáno ba i trestno (§§ 2 a 13) a přípustná práce přes čas musí se platiti zvláště (§ 6 č. 3, § 7 č. 4). Veškeré tyto předpisy jsou rázu velícího a vedla k nim úvaha, že by zaměstnavatel jako hospodářsky silnější mohl jinak svého postavení k zaměstnanci zneužití a věc zaříditi tak, by se zaměstnanec neplacené práci přes čas výslovně nebo mlčky podrobil, čehož nebylo by zvláště za doby nadbytku sil pracovních nesnadno docíliti. Zřejmou intencí zákona č. 91/18 jest, aby zaměstnanec jako hospodářsky slabší a od zaměstnavatele závislý byl proti možnému zneužití převahy tohoto chráněn. Proto byly vydány ony předpisy rázu velícího a proto nutno považovati každou úmluvu ať výslovně ať mlčky učiněnou, jež by jim odporovala, za nicotnou (§ 879 obč. zák.), neboť nelze připustiti, by obcházením oněch předpisů byl zaměstnanec zbaven ochrany, kterou mu zákon poskytuje, a aby tak úmysl zákonodárcův byl mařen.

Čís. 6954.

Jednoroční lhůta Šu 256, třetí odstavec, ex. ř. jest lhůtou práva hmotného. Počíná dnem, kdy bylo nabyto zástavního práva a staví se po dobu, po kterou byl dlužníku povolen odklad prodejového řízení (vzhledem k žalobě o zrušení exekuce).

(Rozh. ze dne 5. dubna 1927, R I 172/27.)

Soud první stolice k návrhu vymáhajícího věřitele ze dne 30. dubna 1926 povolil prodej zabavených svršků. Rekursní soud zamítl návrh na prodej. Důvody: Poněvadž se zabavení stalo dne

12. ledna 1925 a od 15. října 1925 bylo vymáhající straně možno v exekuci pokračovati, zaniklo právo zástavní dne 12. ledna 1926 (§ 256 ex. ř.). K době odložení exekuce nelze přihlížeti v tomto případě, poněvadž tato doba skončila ještě ve lhůtě jednoho roku ode dne zabavení.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolací rekurs jest důvodný, vytýkáje, že napadeným usnesením byla věc nesprávně posouzena s hlediska právního. Nelze mu ovšem přisvědčiti, pokud míní, že usnesením okresního soudu v Chebu ze dne 3. listopadu 1925 byl počátek jednoroční lhůty §u 256 třetí odstavec ex. ř. stanoven v projednávaném případě na den 26. října 1925. Lhůta §u 256 jest lhůtou hmotného práva, určenou zákonem, který také výslovně uvádí, že lhůta počíná dnem, kdy zástavního práva bylo nabyto, tedy okamžikem, kdy byly svršky sepsány (§ 253 první odstavec ex. ř.). To se stalo v projednávaném případě dne 12. ledna 1925. Nemůže proto její počátek býti změněn soudním usnesením i když toto, jak namítá dovolací rekurs, nabylo právní moci. Nelze však souhlasiti s názorem rekursního soudu, že doba odložení exekuce neměla v tomto případě významu, když skončila ještě ve lhůtě jednoho roku ode dne zabavení. Po rozumu zákona musí býti vymáhajícímu věřiteli dána možnost, by mohl po dobu celého roku v exekuci pokračovati (§ 256 ex. ř.). Podle shodného názoru literatury jakož i judikatury (rozh. vídeňského Nejvyššího soudu čís. 1104 Gl. U. n. ř.) staví se běh lhůty §u 256 ex. ř. po dobu, po kterou vymáhající věřitel pro odklad způsobený žalobou o zrušení exekuce nemohl beze své viny učiniti návrh na prodej anebo žádati, by bylo pokračováno v prodejovém řízení. V projednávaném případě bylo prodejové řízení k návrhu povinné strany odloženo usnesením okresního soudu ze dne 30. ledna 1925 až do právoplatného rozhodnutí o žalobě na zrušení exekuce. Podle souhlasného sdělení obou stran byl tento spor ukončen smírem ze dne 16. října 1925. Dobu od 30. ledna 1925 do 16. října 1925, po kterou bylo prodejové řízení odloženo, nelze důsledkem toho, co bylo shora řečeno, započítati do jednoroční lhůty §u 256 ex. ř. Není proto správným názor, že zástavní právo, jehož stěžovatel nabyl zabavením, zaniklo dnem 12. ledna 1926. Právo to nelze vzhledem k hořejšímu názoru považovati za zaniklé podle §u 256 ex. ř. ani dnem, kdy vymáhající věřitel učinil návrh na pokračování v prodejovém řízení, tedy dnem 30. dubna 1926. Předpis §u 200 čís. 3 ex. ř. nebyl také porušen, ježto zastavení prodejového řízení nastalo dne 3. listopadu 1925 a nový prodej byl povolen dne 4. května 1926, tedy po uplynutí půlroční lhůty §u 200 čís. 3 ex. ř.

Čís. 6955.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jde o příhodu v dopravě, byl-li vlak přeplněn tak, že ani průvodčí vlaku nemohl pro sebe naléztí místo ve voze a cestující byli ve vozech